

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת
لجنة الانتخابات المركزية
The Central Elections Committee

Justice Uzi Vogelman
Supreme Court of Israel
Chairman of the Central Elections Committee

قاضي عوزي فوجلمان
المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט עוזי פוגלמן
בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ה"ש 13/24

המבקש: עידו פורנברג

בעניין: בקשה להעסקה כמזכיר ועדת קלפי בבחירות לכנסת ה-24

החלטה

מונחת לפניי בקשה בעניין העסקת המבקש כמזכיר ועדת קלפי ביום הבחירות לכנסת ה-24, ברקע דחיית מועמדותו על ידי מטה ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (להלן: הוועדה).

רקע עובדתי

- להלן תמצית העובדות הצריכות לעניין שנמסרו מטעם הצוות המקצועי של הוועדה. בהתאם לסעיף 21א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות) מונה המבקש למזכיר ועדת קלפי בבחירות לכנסת ה-21.
- המבקש התמייך לאותו התפקיד ביום הבחירות לכנסת ה-22 ולאחר שעבר את כל שלבי המיון ונמצא כשיר לשמש שוב כמזכיר ועדת קלפי, החליטה השופטת צילה צפת, יושבת ראש ועדת הבחירות האזורית דן (להלן: הוועדה האזורית), לשבצו כמזכיר ועדת קלפי ברמת השרון.
- לעניין זה יוער כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22, כב' השופט חנן מלצר, לאחר התייעצות עם סגניו, הסמיך לפי סעיף 21א(א) לחוק הבחירות, את יושבי ראש ועדות הבחירות האזוריות למנות מזכירי ועדות קלפי, לאחר התייעצות בסגניהם, בנתון למספר סייגים, וביניהם שייעשה מאמץ למנות מזכירי ועדות קלפי שלא לערים בהם הם מתגוררים.
- כמקובל, לצורך מילוי התפקיד ובהתאם לתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973, התבקש המבקש להגיע למשרדי הוועדה האזורית, במועד שנקבע, בכדי לאסוף את חומרי הבחירות שנדרשים מזכירי ועדות קלפי לאסוף לפני יום הבחירות.

4. במועד זה התנהל דין ודברים בין המבקש לבין נציגי הוועדה האזורית, שבעקבותיו הוחלט שלא להעסיקו בתפקיד מזכיר ביום הבחירות לכנסת ה-22. יתר על כן, מנהל הוועדה האזורית, פנה למטה הוועדה והמליץ שלא להעסיק את המבקש כמזכיר בעתיד, נוכח רגישות התפקיד והאחריות הטמונה בו, ובהתאם לנוהל למניעת העסקה של עובדים שאינם כשירים או רשאים לעבוד בתקופת הבחירות לכנסת (להלן: הנוהל). בקשה זו אושרה על ידי הגורמים הרלוונטיים בוועדה המרכזית.
5. בעקבות האמור, פנה המבקש לגורמים רבים בוועדה מספר רב של פעמים, בבקשה להתמנות לתפקיד בבחירות לכנסת ה-23 וה-24 אך בקשותיו נענו בשלילה.
- הגורמים המוסמכים לפי הנוהל, ממונה (מינהל ולוגיסטיקה) ונציגת הלשכה המשפטית לא מצאו הצדקה להסיר את המניעות להעסקתו, נוכח התנהלותו והחשש האובייקטיבי שהוא לא ימלא את תפקידו כראוי, וכך אף נמסר לו במכתב בנוגע לפנייתו להעסקה בבחירות לכנסת ה-23, מיום 27.01.2020.
6. המבקש אף אזכר הליך משפטי שנפתח על ידו נגד הוועדה, שנחק מחוסר סמכות. משאין ההליך הנ"ל רלוונטי לעניינו, לא ארחיב בגיננו.
7. אחר הדברים אלה, ביום 2.2.2021 הגיש המבקש את הבקשה שבפניי, שבגדרה הוא עותר למנותו כמזכיר ועדת קלפי במסגרת הבחירות לכנסת ה-24.

טענות המבקש

8. בבקשתו, טוען המבקש כי יש לקבלו לתפקיד מזכיר ועדת קלפי בבחירות לכנסת ה-24, משום ש"ועדת הבחירות לכאורה פועלת משיקולים בלתי ענייניים ומשיקולים אישיים ונקמניים בלבד" בעת שהתקבלה ההחלטה שלא להעסיקו.
9. בכדי לבסס את טענתו זו, העלה המבקש שלל טענות בנוגע להחלטה הנ"ל, ובנוגע להתנהלות הוועדה האזורית בבחירתו ובשיבוץ מזכירי ועדות הקלפי במערכת הבחירות ההיא. בלב טיעוני העותר שתי טענות: האחת, הטענה שבשל שיבוץ בקלפי מחוץ לעיר מגוריו, הוא לא יכול היה להתחייב להגיע במועד הנדרש לפתיחת מקום הקלפי. השנייה, הטענה שנדחתה מועמדותו מכיוון שביקש לקבל במהלך יום הבחירות הפסקות לתפילה.
10. בטרם אכריע בבקשה, אקדים מספר מילים על תפקיד מזכירי ועדות הקלפי, הליכי מיונם ומינויים.

מזכירי ועדות הקלפי

11. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ממונה, לפי סעיף 15 לחוק הבחירות על ביצוע הבחירות לכנסת. בעת התפזרות הכנסת לפני תום תקופת כהונתה, ניצבת הוועדה בפני אתגר משמעותי,

משהיא נדרשת, בתקופה של שלושה חודשים בלבד, למיין, להכשיר ולמנות מספר רב של בעלי תפקידים. חלקם כעובדים וחלקם כנושאי משרה הממונים לפי דין (למשל: מזכיר ועדת קלפי הממונה לפי סעיף 21א לחוק הבחירות או יושב ראש ועדת קלפי הממונה לפי סעיף 21ג) לחוק הבחירות).

12. נהלי הוועדה העוסקים בגיוס העובדים בכלל ומזכירי ועדות הקלפי בפרט, נקבעו בשים לב לרגישות הרבה בפעילות הוועדה, חשיבותם של ממלאי התפקידים, והצורך לשמור על אמון הציבור בהליך הבחירות ובתוצאותיו. כן ניתן דגש לחובותיה של הוועדה כגוף ציבורי-מינהלי, בשילוב עם הצורך הקיים בתקופת בחירות – למיין, לגייס ולהכשיר עשרות אלפי בעלי תפקידים בתקופת זמן קצרה עד מאד.

13. במקרה דנן, עסקינן בתפקיד מזכיר ועדת הקלפי, תפקיד שלא ניתן להפריז בחשיבותו בבחירות לכנסת. מדובר בנושא משרה לפי חוק הבחירות, הנושא בסמכויות סטטוטוריות ייחודיות. משכך, קובע הדין כי נושא המשרה ימונה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, בהתייעצות עם סגניו, או על ידי יושב ראש של ועדת בחירות אזורית, לאחר התייעצות עם סגניו הוא (סעיף 21א(א) לחוק הבחירות).

14. בהתאם לחוק הבחירות, לכל ועדת קלפי ימונה מזכיר (סעיף 21א), וישיבת ועדת קלפי לא תהיה חוקית בלעדי המזכיר (סעיף 24(ט)(1)). המזכיר, למעשה, נושא בסמכויות ובאחריות מהרגישות ביותר בבחירות. על פי דין, למזכיר סמכויות ייחודיות בנוגע לזיהוי בוחרים, הכרעה בדבר ליווי בוחר מאחורי הפרגוד, שמירת הסדר במקום הקלפי, ועוד. במסגרת תפקידו, נדרש המזכיר לעבוד שעות רבות, להכיר את דיני הבחירות ולוודא את יישומם, לנהל את פרוטוקול ועדת הקלפי, לוודא שחברי ועדת הקלפי עושים את תפקידם נאמנה, להתמודד עם בוחרים ועם בעלי אינטרסים שונים, וכן הלאה. בחשיבות ורגישות תפקיד מעין זה, ובבגרות הנדרשת להצלחה בו, לא ניתן להקל ראש.

15. נוכח האמור ובהתאם לדין, נקבעו התנאים למינוי אדם לתפקיד מזכיר ועדת קלפי, ובין היתר נקבע כי לאחר כל בחירות תיבחן התאמת מי שמילא את התפקיד הנ"ל לתפקידו – באספקלריה רחבה. מי שנמצא, על סמך נתונים אובייקטיביים והערכה סובייקטיבית כי אינו מתאים לתפקיד – תימנע העסקתו בבחירות שלאחר מכן, או בנסיבות מסויימות, אף לתקופה ארוכה יותר.

16. למעשה, כדי שניתן יהיה להפיק לקחים מפעולתו של אדם בעבר, ובשל רגישות התפקיד וחשיבותו להתנהלות התקינה של הבחירות – נקבע שבעת בחינת מועמדותו של אדם לתפקיד מזכיר ועדת קלפי, תוענק חשיבות רבה לאופן תפקודו בעבר; מזכיר או מועמד שלא מילא את תפקידו כראוי – לא ימלא אותו בשנית.

מנ הכלל אל הפרט – דיון והכרעה

17. מהעובדות שהוצגו בפני עולה כי המבקש הליון על שיבוצו בקלפי ברמת השרון בבחירות לכנסת ה-22, וטען בפני נציגי הוועדה האזורית כי אינו יכול להתחייב כי יתייצב בשעה הנדרשת לארגון מקום הקלפי להצבעה, כשעה לפני המועד לפתיחת מקום הקלפי להצבעה לפי סעיף 72(א) לחוק, אך הוא יעשה מאמץ לעשות כן.
18. נוסף על כך, המבקש הודיע כי נדרשת לו הפסקה, ארוכה, למנוחה ולתפילת מנחה וערבית ביום הבחירות. לטענתו מכיוון שביקש להתפלל, נדחתה מועמדותו.
19. לעניין זה יוער כבר עתה: במהלך שלבי המיון, חתם המבקש על הצהרה לפיה הוא מבין ומסכים כי השיבוץ לוועדת קלפי מסוימת ייעשה בהתאם לצרכי הוועדה האזורית; שהוא נדרש להתייצב בקלפי אליה ישובץ במועד לארגונה להצבעה; ושהוא נדרש לבצע את תפקידו ברציפות, בנתון להחלפתו לזמן קצר, עד לתום ההצבעה, ספירה הקולות, אריזת חומרי הבחירות ומסירתם לוועדה האזורית במוצאי יום הבחירות.
20. הדרישה להתייצב בשעה מסוימת במקום הקלפי אינה דרישה שרירותית. הדין מכתוב כי הקלפי תהיה פתוחה להצבעה ללא הפסקה מ-7 בבוקר ועד 10 בלילה. משכך, לצורך ארגון מקום הקלפי להצבעה, בהתאם להוראות חוק הבחירות ותקנותיו, מתבקשים מזכירי ועדות הקלפי להתייצב במקום, בסמוך לאחר השעה 06:00 בבוקר ביום הבחירות.
- אף אין בידי לקבל את טענות המבקש כי נמנע ממנו להגיע בשעה זו ממקום מגוריו בבני ברק, לרמת השרון, נוכח החשש מפקקי תנועה. ראשית יוזכר שיום הבחירות הוא יום שבתון על פי חוק-יסוד: הכנסת, שבו חלק ניכר מהמשק מושבת, ומובן שהתנועה דלילה יותר בתחילתו. שנית, שעת ההגעה מוכתבת על פי דין, וועדת הבחירות אינה רשאית לסטות ממנה.
21. משסירב המבקש להתחייב כי יגיע בשעה האמורה לקלפי, החליטו נציגי הוועדה האזורית שלא להעסיקו בשל החשש כי הקלפי לא תיפתח להצבעה במועד הנדרש בחוק. יוטעם כי במועד שבו ציין המבקש כי אינו מתחייב שיתייצב בקלפי במועד, הסתיימו הליכי גיוס מזכירי ועדות הקלפי. הוועדה האזורית נדרשה למאמץ מיוחד כדי למלא את החוסר שהותיר אחריו המבקש.
22. לבסוף, גם את טענת המבקש לפיה לא הוועדה האזורית לא מינתה אותו בשל בקשתו להתפלל במהלך יום הבחירות – אין בידי לקבל. ראשית, הטענה לא נתמכה אף בראשית ראייה. שנית, כידוע, המבחן לקיומה של אפליה הוא מבחן אובייקטיבי המתמקד בתוצאה של מימוש הנורמה העומדת לביקורת (עע"מ 343-09 הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות נ' עיריית ירושלים, סד(2) 1). לא הוכח בפני כי נמנע מבני העדה החרדית לשמש כמזכירי ועדות קלפי, ואף נמסר לי כי רבים מבני העדה החרדית משמשים בתפקיד, ובתפקידים נוספים בעבור הוועדה.

שנית, בבקשה שלפניי טוען המבקש במפורש שביקש מהוועדה האזורית כי יתאפשר לו לצאת להפסקה לצורך תפילת מנחה וערבית בצמידות, כך שבין התפילות ייעדר ממקום הקלפי ויוכל "להוריד ראש ולהתאוורר" (פסקה יג לבקשה). לטענתו, נענה בשלילה משום שבקשתו נגעה לתפילה. ואולם, הוועדה מכירה בצורך של מזכירי ועדות הקלפי לקבל הפסקה במהלך יום הבחירות, וועדות הבחירות האזוריות מגייסות מזכירי ועדות קלפי כעתודה, לצורך החלפת מזכירי ועדות קלפי אחרים בעת שהם שוהים בהפסקה. יחד עם זאת, נוכח הפריסה הרחבה של מזכירי ועדות הקלפי, הוועדות האזוריות אינן יכולות להתחייב מראש לשעות שבהן ניתן יהיה להחליף את המזכירים, כפי שביקש המבקש.

בעניין זה יוזכר כי יציאת מזכיר ועדת קלפי את הקלפי, גוררת את הפסקת ההצבעה, נוכח הוראת סעיף 24(ט) (1) לחוק הבחירות הקובע כי ישיבת ועדת קלפי איננה חוקית אם לא נוכח בה מזכיר ועדת הקלפי. הפסקה כאמור עלולה לפגוע בזכויות הבחורים, והיא סוטה מהוראת סעיף 72 לחוק, הקובע כי לא הקלפי תהיה פתוחה להצבעה ללא הפסקה.

טענות נוספות של העותר

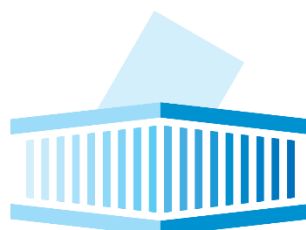
23. דומה שדי באמור כדי לדחות את הבקשה, משאין היא מגלה עילה להתערבות בהחלטת הגורמים המוסמכים לפי הוראות הנוהל.

יחד עם זאת, המבקש העלה טענות נוספות, ובהן טען כי הוועדה האזורית הפלתה לרעה אותו, על רקע השתייכותו לבני העדה החרדית, ואיתו את תושבי העיר בני ברק. נוכח חומרת הטענות, שלא הוצגה להם כל ראיה, אני רואה לנכון להקדיש להן מספר מילים.

24. טענות המבקש בדבר הפליית תושבי העיר בני ברק בעת בחירת מזכירי ועדות הקלפי לבחירות לכנסת ה-22, מתבססות על שני אדנים עיקריים, אשר שניהם לא בוססו בראיות אלא נתמכו במספר כתבות עיתונאיות. האחד, שבעיר בני ברק שובצו שני מזכירים בוועדות קלפי ביחס גדול יותר מאשר בערים אחרות. השני, שהקביעה כי תושבי העיר בני ברק לא ישובצו לקלפיות בעיר מגוריהם היא שרירותית ומפלה.

25. לעניין מזכירי ועדות קלפי נוספים: ההחלטה להציב מזכירי ועדות קלפי נוספים נקבעה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית דאז וסגניו, בישיבתם מיום 1.8.2019. ההחלטה ניתנה פה אחד, והסתמכה על אמות מידה ברורות ושוויוניות שנקבעו על ידם.

26. גם לטענתו השניה של המבקש אין על מה שתסמוך. כאמור, ההחלטה על שיבוץ מזכירי ועדות קלפי בערים אחרות נובעת מהחלטת יושב ראש הוועדה המרכזית, בהתייעצות עם סגניו, וחייבה את יושבי ראש ועדות הבחירות האזוריות. הנחייה דומה בעיקרה ניתנה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23, ואף על ידי, במסגרת הבחירות לכנסת ה-24.

בשולי הדברים אציין כי אני מצר על העיכוב בטפול בבקשה, שנבע מעומס העבודה המיוחד בבחירות אלה.

נוכח האמור, הבקשה נדחית. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ' באדר התשפ"א (04 במרץ 2021).

עוזי פוגלמן

שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-24

